

İçten Çöküş...

**Suriye Toplumunu Yıkacak
Gizli Silah: Uyuşturucu**

İçten Çöküş...

Suriye Toplumunu Yıkacak
Gizli Silah: Uyuşturucu

MedGlobal

Ankete Katılan Kesimin Uyuşturucu Kullanım Oranındaki Değişim

Bağımlılık yapan ilaç kullanımı

3%

önce

6%

sonra

2011

Uyuşturucu kullanımı

3%

önce

8%

sonra

2011

Alkollü içecek kullanımı

14%

önce

16%

sonra

2011

Anketin Yapıldığı Muhitte Bağımlılığın Yayılması

%41

İncelenen kesimin %41'inin
çevresinde ilaca bağımlı
kişiler var

%50

İncelenen kesimin %50'sinin
çevresinde uyuşturucu
bağımlıları var

Her 5 kişiden 1'ine daha önce
uyuşturucu teklif edilmiş

Bağımlılığın yayılmasına en çok sebep olan maddeler

2011 yılından sonra uyuşturucu ticaretinin ve kullanımının artmasına katkıda bulunan nedenler

İçten Çöküş...

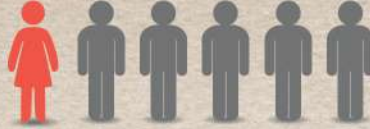
Suriye Toplumunu Yıkacak Gizli Silah: Uyuşturucu
İncelenen uyuşturucu kullananlar grubu

Uyuşturucu kullanıcılarının %11'i bağımlılık tedavi merkezlerinin varlığından haberdar

Uyuşturucu kullanan segmentin %41'i iyileşmeyi istiyor

Erkeklerdeki her 5 bağımlılık vakasına karşılık kadınlarda bir bağımlılık vakası mevcut

%8 Uyuşturucu kullanıcılarının ankete katılım gösteren kesimin toplam hacmi içindeki oranı

Her 3 uyuşturucu kullanıcılarından 2'si **işsiz veya aylık geliri 100 dolardan az**

Her 3 uyuşturucu kullanıcılarından 1'i **günlük olarak uyuşturucu kullanıyor**

Her 3 uyuşturucu kullanıcılarından 1'i, **20'den fazla** kişinin olduğu ve uyuşturucu kullanımının çok yaygın olduğu bir ortamda yaşıyor

Uyuşturucu kullananların %49'u doğrudan veya dolaylı olarak başkalarının kullanmasına neden oldu

Uyuşturucu kullananların %22'si uyuşturucu ticaretine karışabilir

Uyuşturucu kullananların %90'ı uyuşturucuya ulaşmakta zorluk çekmiyor

Uyuşturucu kullanımına iten nedenler

%27

Ağrılardan kurtulmak

%35

Gerçeklerden kaçma

%62

Merak ve deneme isteği

Yönetici Raporu

Bağımlılık, pek çok nedeni ve iç içe geçmiş birçok etkisi olan, kronik biçimde nükseden karmaşık bir bozukluktur. Beyin üzerinde bariz bir tesiri olup ruh halini etkiler. Sahibini, bağımlılık yapan maddeyi aramaya ve verdiği psikolojik, bedensel ve sosyal zararlara rağmen maddeyi kullanmaya devam etmeye iten zorlayıcı davranışlara neden olur. Tedavi ya da iyileşme geç olduğunda bu kullanım şekli sakatlığa veya erken ölüme neden olabilir.

Bağımlılığa giden yol üç merhalede gerçekleşir: İlki, alışveriş ve zararsız kullanım. İkincisi, zararlı kullanım aşaması ve üçüncü aşama da bağımlılıktır. Bağımlılığa yol açan zararlı maddeler 6 ana gruba ayrılır: dopingler grubu, haşhaş, afyon, sakinleştiriciler, uyuşturucu ve kaygı gidericiler (anksiyolitikler) grubu, halüsinojenler, inhalanlar ve uçucu maddeler grubu.

Bu araştırma, toplumu ve toplumun her kesimden ferdiini tehdit eden, güçlerini işlevsiz hale sokan bir meseleyi ele almak amacıyla Suriye Savaşının, ardında bıraktıklarını, psikolojik ve fiziksel etkilerini incelemekle beraber Suriye’de gittikçe artan uyuşturucu kullanımının yaygınlaşması gerçeğini izlemeyi ve bu gerçeğin asayıştan yoksun ve temel ihtiyaçlarından mahrum Suriyeliler üzerindeki yansımalarını incelemeyi amaçlıyor. Özellikle de erken müdahale daha iyi sonuçları beraberinde getirebilecektir. Ayrıca araştırmamız ilgili tıbbi ya da toplumsal cihetlere projelerini tasarlamalarına yardımcı dokunabilecek ve bağışçılarla uluslararası örgütleri bunlara kayıtsız kalmamaya teşvik edebilecek ön fikirler ve tahminler sağlamayı gaye ediniyor.

Araştırma, hazırlık aşaması öncesinde ve sonrasında değerlendirmesi tamamlanan bir metodoloji benimsedi. Bazı akademisyenlerle beraber tıbbi ve toplumsal konularda mütehassıs bir grup insan da araştırmaya katkıda bulundu. Konuyla alakalı yayınlanmış raporların, çalışmaların ve araştırmaların analiziyle ifade edilen ikincil kaynaklara dayanan betimsel analiz yaklaşımı kullanıldı. Yine, betimsel analiz yöntemiyle yaklaşık 500 Suriyelinin yanıtladığı bir elektronik anket yoluyla elde edilen somut, istatistiksel ve rasgele bir analizin sonuçlarından oluşan birincil kaynaklar kullanıldı. Anketi hem Esad rejimi ve müttefiklerinin Suriye içinde hâkim olduğu bölgelerde yaşayan bazı kişiler hem Suriye muhalefetinin kontrol ettiği bölgelerde yaşayan bazı insanlar hem de insanların sığındığı, Suriye dışındaki ülkelerden bazı kimseler cevapladı. Ayrıca muhalefetin kontrolündeki bölgelerde tıbbi, sosyal ve askeri alanlarda uzman ve tecrübeli 27 kişiyle yapılan derinlemesine görüşmelerin sonuçları da kullanıldı.

Uyuşturucu kullanımı 2011 yılı öncesinde Suriye toplumunda, özellikle de gizlice ve sınırlı bir şekilde yayıldığı büyük şehirlerinde, göze çarpan bir olguydu. Ancak bu olgu 2011 yılından sonra özellikle Suriye'deki uyuşturucu ticaretinin hareketliliği, yüksek üretim ve ihracat hacmiyle birlikte aleni bir hal almaya başladı. Suriye'den gelen ve el konulan uyuşturucu maddeler son yıllarda 2011'deki hacmine göre 6 ila 21 kat arttı.

Bu çalışmada incelenen örneklemin sonuçları, 2011 yılında alkollü içeceklerin kullanım yüzdesinin yaklaşık %16'ya ulaştığını, 2011'den sonra %2'lik bir artış göstererek %18'e yükseldiğini ve bu artışın en net haliyle iltica edilen ülkelerde ve Esad rejiminin kontrolündeki bölgelerde ikamet eden kesimde görülüp kadınlarda erkeklere oranla daha belirgin olduğunu gösteriyor.

Uyuşturucu bağımlılığı yüzdesi de 2011'den önce incelenen kesimin tümünde %3 iken bu oran 2011'den sonra %5'lik bir artışla %8'e ulaştı. Artışın en çok gözlemlendiği yerler Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgeler ve sığınılan

lkeler oldu. Yine artışı en açık şekilde gözlemlendiği kişiler erkekler ve genç kesim oldu.

2011 yılı öncesinde incelenen grup içinde bağımlılığa neden olan madde kullanım yüzdesi, incelenen kesimin tümünde %3 iken daha sonra bu oran %3'lük bir artışla %6'ya yükselmiştir. Bu artışın en belirgin biçimiyle gözlemlendiği yerler yine diğerleri gibi, Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgeler ve muhalefetin kontrolündeki bölgelerden sığınılan devletler oldu.

Sonuçlar, incelenen kesimin olduğu muhitte uyuşturucu kullanımının ve bağımlılığın belirgin bir yayılışının olduğunu gösterdi. Öyle ki bu segmentin yarısı çevrelerinde uyuşturucu bağımlılarının olduğunu bildirdi. Segmentin %9'u yaşadıkları yerde 20'den fazla madde bağımlısı kişinin olduğunu belirtirken, %41'i de çevrelerinde bağımlılığa sebep olan madde bağımlısı kişiler olduğunu ifade etti. Segmentin %4'lük kısmı da etraflarında 20'den fazla bağımlı olduğunu belirtti.

Ankete katılanların cevaplarının %80'i 2011 öncesi döneme kıyasla buldukları bölgelerde uyuşturucu ticareti hacminde net bir artış olduğunu gösteriyor. Bu oran Esad rejimi kontrolündeki bölgelerde ikamet eden kesimde %90'a ulaşırken bu oranı %81 ile Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgeler izliyor.

Uyuşturucuları piyasaya sürme girişimleri sığınma ülkelerinde mülteci toplulukları arasında daha aktif görünmektedir. Erkekler arasında piyasaya sürme girişimleri kadınlara oranla neredeyse üç kat daha fazla iken yine muhaliflerin kontrolündeki bölgelere kıyasla Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgelerde de daha aktif görlmektedir. Aynı zamanda yaşça büyük olanlardan daha çok genç yaş gruplarına odaklanılmış.

Nitekim görüşleri alınan segmentin cevapları, cevap veren çevrelerde bağımlılığa en fazla sebep olan maddenin, verilen cevaplardan %66'lık bir oranla, esrar

olduğunu ortaya koyuyor. Bu oranı %64'lük bir oran ile Kodein ve Tramadol hapları izlerken bundan sonra %56 oranla Captagon hapi geliyor. Bu oranların sıralamaları yaşanan bölgeye göre değişiklik arz edebiliyor. Öyle ki Kodein ve Tramadol hapları Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgelerde daha yaygın olup bunu esrar ve Captagon izlemektedir.

Sonuçlar, piyasada yayılan uyuşturucu maddelerin kaynağının Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgeler olduğunu ve bu maddelerin ucuz ve kolay erişilebilir olmasının yanı sıra kaçakçılık operasyonlarının Lübnan Hizbullah'ı milislerine bağlı kişilerle koordineli olarak yürütüldüğünü gösteriyor. Ankete katılım gösterenlerin %23'ü uyuşturucu maddelerine ulaşılabilme kolaylığını teyit etti. Uyuşturucu temininin, Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgelerde ikamet eden kesimde daha büyük bir oranla ve daha kolay olduğu görünüyor. Bu bölgelerdekilerden sonra sırasıyla, sığınma ülkelerinde ikamet eden kesim, ardından Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgelerde ikamet eden kesim izliyor.

Uyuşturucuların nasıl temin edildiğiyle ilgili olarak, ankete katılanların %76'sı kendi bölgelerinde uyuşturucuların tanınmış mürevviçler (piyasaya süren kişiler) aracılığıyla satıldığını belirtti. Katılımcıların %20'si tanıdık ve arkadaşlar vasıtasıyla satıldığını ifade ediyor. %16'sı mağaza ve büfelerde, %15'i eczanelerde, %10'u sosyal medya aracılığıyla, %9'u ise üniversite ve okullarda satıldığını belirtiyor. Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgelerdeki okullarda, dükkân ve büfelerde ve üniversitelerde uyuşturucu satışının Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgelere göre daha yaygın olduğu dikkat çekiyor.

Uyuşturucu ticaretine en çok karışan tarafla ilgili olarak, Esad rejimi tarafından kontrol edilen bölgelerde ikamet eden anket katılımcıları, buna en çok müdahil olan tarafın hâkim güvenlik güçleri tarafından desteklenen çevreler olduğunu ardından bunu piyasaya süren normal kişilerin olduğunu daha sonra da Suriyeli

olmayan (İranlı ya da Lübnanlı) milislerle çalışan tarafların olduğunu düşünüyor. Muhalefetin kontrolündeki bölgelerde ikamet eden katılımcı segmentin cevaplarıysa, uyuşturucu ticareti sürecine en çok dahil olan tarafın yerel gruplarla çalışan veya desteklenen taraflar olduğunu, ardından piyasaya süren sıradan satıcıların ve ardından hâkim güvenlik güçleri tarafından desteklenen tarafların olduğunu gösteriyor.

2011'den sonra, bağımlılığa neden olan madde alma olgusunun artmasına katkıda bulunan belki de en önemli nedenlerden biri, uyuşturucu maddelerin savaşanlar tarafından nöbet tutmalarına yardımcı olan ve uyku ihtiyacını azaltan uyarıcılar olarak bilinmesi sebebiyle yayılmasıdır. Halep kırsalında "İŞİD" örgütünün ortaya çıkması da uyuşturucu kullanımı vakalarındaki artışa katkıda bulundu. Öyle ki uyuşturucu, İŞİD'in, gençleri safına katmak için çekici argümanlarıyla beraber kullandığı bir araca dönüştü. Özellikle bölgede uyuşturucu ticareti taktiklerinin değişmesiyle birlikte muhalif bölgelerin ablukaya alınması, bazı uyuşturucu türlerinin yayılmasında rol oynadı. İlmi altyapısı olmayan çok sayıda hemşirenin işe girmesi ve bazı ilaç türlerini verme hususunda kontrol mekanizmalarının bulunmaması sonucunda meydana tıp sektöründeki yönetim kargaşası da uyuşturucu bağımlılığı vakalarında artışa neden oldu. Bu da hastaların bu ilaçlara bağımlı olmasına sebebiyet verdi.

Savaş sebebiyle meydana gelen ağır yaralar için gerekli tıbbi tedavinin olmaması da bağımlılık yapan madde türlerinin hepsine bağımlılığın artmasını tetikledi. Yerinden edilme şoku ve buna eşlik eden korku, kayıp ve acı gibi duygular zorla yerinden edilmiş ve göçe zorlanan kişiler arasında uyuşturucunun yaygınlık kazanmasına neden olan bir diğer etkendi. Özellikle zorla yerinden çıkarma operasyonları yerel toplumun yapısında değişikliğe neden oldu. Aynı şekilde bu operasyonlar hem toplumsal denetimin hem de ailenin, akrabaların, komşuların ve tanıdıkların nüfuzunun yok olmasına sebep oldu. Ve özellikle, birbirini

tanımayan bu yeni topluluklarda uyuşturucu kullanıcılarının başına gelen toplumsal utanç korkusunun kırılmasına sebep oldu.

İncelenen ve toplam örneklemin %8'ini oluşturan madde kullanım vakalarına bakıldığında, incelenen kesimde erkeklerde bağımlılık oranı kadınlara göre 5 kat daha fazla. Bağımlılık oranları 30 yaş altı ve bekarlarda daha belirgin durumda.

Bağımlılık vakaları bariz bir şekilde mülteci kesiminde ortaya çıktı, bunu Esad rejimi bölgelerinde ikamet eden kesim ve ardından muhalif bölgelerde yaşayan kesim izliyor. Bu vakalar Esad rejimi bölgelerinde bulunan ve yerinden edilme ya da göç deneyimi yaşamamış olan, bölgenin asıl sakini kimseler arasında yayılırken, muhalefet bölgelerinde ikamet eden göçmen ve yerinden edilmiş kişiler arasında daha net bir şekilde yayıldı. İşsizliğin de uyuşturucu kullanımı vakalarının yaygınlığında kayda değer bir rolü var. Uyuşturucu, işsizler ve aralıklı olarak çalışanlar arasında benzer şekilde yayılma gösterdi. Böylece işsizlik ve iş istikrarsızlığı, uyuşturucu kullanımını teşvik eden faktörler arasında öne çıktı.

Dikkat çeken bir diğer husus da uyuşturucu kullanıcılarının çoğunun, 2011'den önce uyuşturucu kullanma geçmişi olmayan yeni kullanıcılar olması. Uyuşturucuya başvurularının sebebi, savaş yıllarının bıraktığı psikolojik ve ekonomik koşullardan ve istikrarsızlık durumundan bir kaçış olabilir. Uyuşturucu kullanıcıları arasında en çok kullanılan madde haşhaş olurken, onu Captagon, Marihuana(esrar) ve Tramadol izledi.

Uyuşturucu kullanıcılarının üçte birinin, 20'den fazla kişiyle, kötüye kullanımın çok yaygın olduğu bir ortamda yaşadığı fark edildi ve uyuşturucu kullanıcılarının üçte biri günlük olarak uyuşturucu kullanıyor. Uyuşturuculara yapılan ortalama aylık harcama, incelenen segmentin %44'ü için yaklaşık 10 dolar. Öyle ki %90'ı uyuşturucuya ulaşmakta zorluk yaşamadıklarını belirtti. Bu da mevcut uyuşturucuların ucuzluğunu ve kalitesinin düşüklüğünü gösteriyor.

Merak etme ve deneme isteği, uyuşturucu kullanıcılarını madde kullanmaya iten en önemli sebeplerden iken; diğer sebepleri gerçeklikten kaçma isteği, acı ve kederden kurtulma çabası ve ailevi problemlerden kaçma isteği olarak sayabiliriz. Sonuçlar, bilgileri dışında bağımlı olan kişilerin olduğunu gösteriyor. Bu kişiler, uyuşturucu sahiplerinin, insanları alıştırma gayesiyle kendilerine verdikleri yemeklere bu maddeleri koyarak vuku buluyor. Ayrıca bazı kadın ve çocukların kurban gittiği aile içi bağımlılık vakaları da gözükmekte.

Uyuşturucu kullananların sadece %40'ında olumlu psikolojik etkiler -ruh halinin düzelmesi- belirginken, uyuşturucu kullanımının olumsuz etkileri -özellikle sağlıkla ilgili olan ve maddi olumsuz etkiler olmak üzere- uyuşturucu kullanıcıları üzerindeki olumsuz etkileri daha belirgin şekilde gözlendi. Kullanıcılar uyuşturucunun hem sağlığa olan zararlarının hem de konuyla ilgili hukuki ve yasal hükümlerin açıkça farkında olmasına rağmen bunlar kendileri için yine de yeterince caydırıcı olmadı.

Uyuşturucu kullanıcılarının %49'u doğrudan veya dolaylı olarak başkalarının uyuşturucuya başlamasına neden oldu. Bu da uyuşturucu kullanıcılarının çevrelerinde olumsuz etkiler bırakabileceğini doğrulamaktadır. Uyuşturucu kullanıcılarının %41'i iyileşmek isteğini belirtiyorken aralarından çok az sayıda başarılı iyileşme deneyimine tanık olunabiliyor.

İncelenen toplam örneklemin %6'sını oluşturan ilaç bağımlılığı vakalarıyla ilgili olarak, erkeklerdeki bağımlılık oranının kadınlara göre iki kat daha fazla olduğu dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, kadınların ilaç bağımlılığı oranı uyuşturucu bağımlılığı oranından daha yüksektir. Aynı şekilde ilaç bağımlılığı 30 yaş altı kesimde kendini net biçimde gösterirken bekârlarda daha belirgin olarak görölmektedir.

İlaç bağımlılığı vakalarının %48'i, tıbbi durumun kötüleşmesine ek olarak, siviller arasında binlerce yaralanmaya neden olan muharebe operasyonları, bombalama

ve hedef alma olaylarına sahne olan Suriye muhalefetinin bölgelerinde yoğunlaştı. Bu oranı %26'lık yüzdelerle Esad rejimi bölgeleri ve sığınma ülkeleri izledi. Kendi bölgelerinde bulunan kişilerle yerinden edilen arasında da benzer şekilde bir dağılım gösterdi.

Bu kesimin kullandığı en belirgin ilaçlar arasında ağrı kesiciler yer alıyor. Daha sonra onları sinirsel ve psikolojik ilaçlar ile öksürük ilaçları takip ediyor. Muhalefetin elindeki bölgelerde ikamet eden bu kesimin üyeleri için bağımlılığın ana nedeninin hastalık ve yaralanma olduğunu doğruluyor bu durum. İkinci bir sebep de Suriyeliler arasında yaygın olan travma sonrası stres bozukluğu oranlarının yüksek olmasından kaynaklanabilecek psikolojik sorunlar geliyor. Bunu da alışkanlık ve gerçeklerden kaçma isteği izliyor. Esad rejimi bölgelerinde ikamet eden kesim için ise hastalık, alışkanlık, psikolojik sorunlar ve uyku sorunları gibi nedenler eşit durumda.

Bağımlılık yaratan ilaçlara bağımlı hale gelen kesimin dörtte üçünün bu ilaçlara ayda 10 dolardan daha az harcama yaptığı dikkat çekiyor. Bu ilaçlara bağımlı hale gelen toplam kesimin %59'u ise iyileşmek ve bu bağımlılıktan kurtulmak istediğini belirtmiştir. Cevapların %34'ü karalarında tereddütlü, %7'lik bir kesim de tedavi görmeyi reddediyor.

Uyuşturucu bağımlılığı ile ilaç bağımlılığı arasında bir örtüşme olduğu gözlerden kaçmamakta. Genellikle uyuşturucu bağımlıları, uyuşturucu ve ilaç karışımının tehlikesine ve karşı etkilerine rağmen, bağımlılığa neden olan bazı ilaç türlerini almaya yönelir -ve bunun tersi de geçerlidir. Bununla birlikte, sonuçlar, uyuşturucu kullanımı sonucu oluşan bağımlılık oranının hala ilaçlara bağımlılık oranından bir dereceye kadar daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ve ilaçlara bağımlılık aşamasına geldiğini belirten kesimin yarısının uyuşturucu da kullandığını gösteriyor.

Bağımlılıkla mücadele çabalarına ilişkin olarak, Katılımcıların %54'ü yaşadıkları bölgede uyuşturucuyla mücadele çabalarının zayıf kaldığına inanmakta. Esad rejimi bölgelerinde ikamet eden kesimin yanıtları, ankete katılan toplam kesimin %77'si ile en yüksek oran görünmektedir. Bunu %46 ile Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgelerde ikamet eden kesim izliyor.

Böylece, uyuşturucuların tehlikesi hakkında birçok bilinçlendirme kampanyası başlatıldı. Bu girişimler güvenlik kampanyalarına eşlik ettiği gibi hem grup savaşçılarına hem de sivillere yönelikti. Kampanyalar, grupların toplum desteği almasına ve karşılıklı bir güven durumu oluşturmaya yardımcı oldu. Ancak sağlam temellere dayanmadığı için ve ne bağımlılık türleri ne de bağımlılığa neden olan maddeler hakkında doğru bilgilere dayanmadığı için bunun haricinde de sağlam bilimsel bir yöntem takip etmediği için birçok eleştiriye maruz kaldı. İşin doğrusu, bağımlılıkla mücadele alanında uzman olmayan bazı kişiler üzerinde çalışmıştı. Ancak bu kampanyalar bu bahsedilenleri eğitmediği gibi aralarında ortak bir bilinç durumu da meydana getirmede. Her birinin elindekileri sunmasına yaradı sadece. Bazı kampanyalar istenilen etki derecesine ulaşamadı bile.

Uyuşturucu kullanıcılarına yönelik toplumsal damgalamayı kırmaya çalışan ve mevcut otoritelere meydan okuyan karşı çabaların olduğu da unutulmamalıdır. Öyle ki bazı uyuşturucu kullanıcılarının yaptıklarını açıkça göstermeye ve bununla iftihar etmeye başladıkları görüldü. Dahası, uyuşturucuyla mücadele çabalarına meydan okumak ve daha fazla uyuşturucu kullanıcılarını ve genci çekmek amacıyla Facebook yoluyla toplu şekilde uyuşturucu seanslarını canlı yayın yapacak dereceye vardı.

Suriye'deki tüm bölgeler, özellikle de Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgeler -devamlılığı olmayan birçok başarılı yerel deneyim olmasına rağmen- bağımlılıktan kurtulmak için tedavi hizmetleri sunan sanatoryum ve merkez kıtlığından muzdarip haldedir. Bu birçok sebepten ileri geliyor. Bu sebeplerin

bazıları hastayla ilgili olanlar: tedaviye devam etmek için gerçek bir isteğin bulunmayışı, destek veren ve duyarlı olan bir ailenin yokluğu ve hastayı zamanını etkili bir şekilde geçirmesine ve topluma entegre etmesine yardımcı olacak faydalı faaliyetlerle meşgul etmeye güç getirememesi vb.

Bu zorluklara ek olarak, yerel merkezler kalifiye ve deneyimli tıbbi personel eksikliği, merkezlerin güvenliğini kontrol etmenin zorluğu ve ilaçların verilmesini kontrol etme gibi değişik sorunlarla da karşı karşıya kaldı. Ancak asıl sorun, kesintisiz desteği garanti eden ve hastalar için onurlarını koruyan ve onlara suçlu değil mağdur gibi davranan kapsamlı tıbbi bir bakımı garanti eden sürdürülebilir destek elde etmekle ilgiliydi.

Öte yandan, uyuşturucu kaçakçılarıyla mücadele ve kovuşturma çabaları çeşitli zorluklarla karşılaştı. Bu sıkıntıların en önemlileri şunlar: uyuşturucu ve bağımlılık sürecine dahil olan kişinin tabi olduğu belirli bir yasal düzenlemenin olmaması, uyuşturucu kaçakçılığı ve piyasaya sürülmesiyle mücadele davalarında yolsuzluğun ve delillerin tahrif edilmesinin yaygınlaşması ve caydırıcı cezaların olmaması. Bu sayılan zorluklarla beraber bir de -çoğu zaman ortak hareket etmeyi engelleyen- hâkim güçlerin birden fazla olması sorunu var.

Yukarıda belirtilenlerden hareketle; Suriye yerel toplumunda uyuşturucu olgusunun yayılması, uyuşturucu ticaretinin büyümesinin ve ülkenin önceki on yılda yaşadığı koşulların yansımalarının doğal bir sonucu gibi görünmektedir. Ancak muhalefetin kontrolündeki bölgelerde uyuşturucunun yayılmasının, her şeyden önce ticari bir amaç için değil, iyi etüt edilmiş bir politikaya göre gerçekleştiği de gözlenebilir. Hatta, Esad rejimine direnen toplulukların yapısını zayıflatmaya ve içeriden yok etmeye çalışan siyasi bir strateji olduğu da söylenebilir. Böylece uyuşturucu savaşta dolaylı yoldan kullanılan silahlar arasında katıldı.

Bu olguyla erken yüzleşmenin, onun gelecekteki etkilerini önemli ölçüde azaltabileceğini ifade etmek gerekir. Aynı zamanda, etkili koruma programlarına harcanan her dolar karşılığında, uyuşturucu kullanımından kaynaklanan onlarca dolarlık maliyet hükümetlere kalır. Bununla birlikte, bilinç kazandırma çabaları, olaya karışanları kurtarma ve onları normal hayata ve topluma yeniden kazandırmaya çalışan uzman ekiplere ve kurumlara dayalı tıbbi programlarla beraber götürülmelidir.

Bu bağlamda araştırmamız, uyuşturucu kullanımı olgusuyla yüzleşmenin temel bağlamlarından biri olan bilinç verme bağlamına odaklanan bir dizi öneri sundu. Bu öneriler hedef kitlelere uygun çeşitli programlar hazırlamanın gerekliliği konusuna dikkatleri çekiyor. Bu programlar üzerine de uyuşturucu kullanımının etkileri konusunda tıbbi, hukuki, yasal ve toplumsal bir farkındalık durumu oluşturabilecek eğitimli uzman bir ekip çalışmalıdır.

Araştırma ayrıca, insani yardım bağlamında çalışan kuruluşlara ve bağışçılara yönelik bir dizi tavsiye sunuyor. Bu hassas dosya ile ilgili harekete geçmeleri, bağımlılığın her türüsünü tedavi etme konusunda uzmanlaşmış kurum ve merkezler kurmaları, özellikle bazı hassas kesimlere yönelik tedavi programlarına odaklanmaları teşvik edilmek suretiyle bu öneri ve tavsiyeleri yapmaktadır. Bu tavsiyelere ek olarak, en iyi karşılığı sağlamak ve bu bağlamda gösterilen çabalarla etkileşime geçmek adına idari makamlara yöneltilen tavsiyeler de sunuldu.